

Nr 211.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till reglemente angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond; given Stockholms slott den 2 april 1954.

Kungl. Maj:t vill härmed under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till reglemente angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond.

GUSTAF ADOLF.

G. E. Sträng.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås att reglementet den 29 juni 1917 angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond fr. o. m. den 1 januari 1955 skall ersättas av ett reglemente angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond. Sistnämnda fond skall bildas genom en sammanslagning av den nuvarande olycksfallsförsäkringsfonden med riksförsäkringsanstaltens fond för den genom propositionen nr 60 till innevarande års riksdag föreslagna nya yrkesskadeförsäkringen. I förslaget till nytt fondreglemente ha bestämmelserna om placering av fondens medel utformats i anslutning till vad som enligt 1948 års lag om försäkringsrörelse gäller beträffande försäkringsbolags försäkringsfond för livförsäkringar.

Förslag
till
Reglemente
angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond.

Häriigenom förordnas som följer.

1 §.

Riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond bildas genom att anstaltens olycksfallsförsäkringsfond sammanlägges med den i 41 § lagen om yrkesskadeförsäkring avsedda fonden.

2 §.

Yrkesskadeförsäkringsfondens inkomster utgöras av avgifter för försäkringar enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer, lagen om yrkesskadeförsäkring samt lagen om krigsförsäkring för sjömän m. fl.;

återbetalda belopp enligt 12 § andra stycket lagen om försäkring för olycksfall i arbete och 51 § andra stycket lagen om yrkesskadeförsäkring;

bötesmedel enligt 34 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

kapitalbelopp, som inflyta vid inköp i riksförsäkringsanstalten av livräntor enligt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete eller på grund av anstaltens övertagande jämlikt 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande skyldighet att utgiva ersättning i anledning av olycksfall eller sjukdom; samt

räntor och annan avkastning.

3 §.

Yrkesskadeförsäkringsfondens utgifter utgöras av

ersättningar och andra kostnader, som i anledning av inträffade skadefall skola utbetalas av riksförsäkringsanstalten enligt förenämnda lagar och enligt lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar;

ersättningar, som skola utbetalas av riksförsäkringsanstalten på grund av övertagande jämlikt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande ersättningskyldighet;

belopp, som av riksförsäkringsanstalten eller eljest återbetalas på grund av att för mycket influtit till anstalten i avgifter för försäkringar enligt de i 2 § omförmälda lagarna;

belopp, som utbetalas till följd av vad nedan i 8 § stadgas; samt kostnaden för fondens förvaltning enligt vad därom särskilt föreskrives.

4 §.

Den del av yrkesskadeförsäkringsfondens medel, som ej erfordras för bestridande av dess löpande utgifter, skall redovisas i följande slag av tillgångar:

1) obligationer eller andra skuldförbindelser, som utfärdats eller garanterats av staten;

2) obligationer utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan eller Inteckningsbanken aktiebolag eller av hypoteksaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bank- och fondinspektionen;

3) av riksbanken, svenskt bankaktiebolag, postsparbanken, svensk sparbank, Svenska jordbrukskreditkassan eller centralkassa för jordbrukskredit utfärdade fordringsbevis, med undantag av sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som medföra rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis);

4) obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd;

5) av svenskt industriföretag utfärdade obligationer, vilka offentligent utbjudits av svenskt bankaktiebolag;

6) skuldförbindelser, för vilka yrkesskadeförsäkringsfonden äger säkerhet genom inteckning i fast egendom eller tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde; dock skall åbyggnad, för att inteckning i fastigheten eller tomträtten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäkringsbolag, som avses i lagen om försäkringsrörelse, eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket;

7) sådana andra värdehandlingar, vilka Konungen i särskilda fall efter framställning av riksförsäkringsanstalten prövar erbjuda fullgod säkerhet;

8) lån för åtgärder, som äro ägnade att i yrkesskadeförsäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller att höja arbetsförmågan hos de försäkrade, under förutsättning att nöjaktig säkerhet ställes för lånen;

9) fastigheter, vilka med Konungens medgivande förvärvas för användning till förebyggande av förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller till höjande av arbetsförmågan hos arbetstagare, som äro försäkrade i riksförsäkringsanstalten.

Av de medel, som avses i första stycket, skall minst en tiondel redovisas i värdehandlingar, som under 1) angives, och må högst en fjärdedel redovisas på sätt under 8) sägs samt högst en tjugondel i fastigheter, som

under 9) avses. Därest något år avvikelse från angivna gränser för medlens placering ägt rum, skall rättelse vidtagas så snart det lämpligen kan ske.

Utän hinder av vad i denna paragraf är stadgat må, till skyddande av fordran, å offentlig auktion eller fondbörs inköpas egendom, som är utmätt eller pantsatt för fordringen. Sådan egendom skall, så snart det lämpligen kan ske, åter avyttras.

5 §.

Förvaltningen av yrkesskadeförsäkringsfonden handhaves av riksförsäkringsanstalten.

I behandlingen av frågor om placering av fondens medel skola deltaga generaldirektören och chefen för riksförsäkringsanstalten såsom ordförande;

två byråchefer i riksförsäkringsanstalten, som av Konungen förordnas därtill och av vilka den äldste vid förhinder för generaldirektören inträder såsom ordförande i dennes ställe; samt

två av Konungen för tre år i sänder förordnade, på det finansiella området erfarna personer.

Konungen utser en suppleant för var och en av sistnämnda båda ledamöter; och äger anstalten utse erforderligt antal suppleanter för anstaltens egna ledamöter.

6 §.

Vid behandlingen av frågor om placering av yrkesskadeförsäkringsfondens medel är riksförsäkringsanstalten beslutför, när minst fyra av dem som skola deltaga i handläggningen äro närvarande. Såsom riksförsäkringsanstaltens beslut gäller den mening om vilken de flesta förena sig och, vid lika röstetal, den som biträdes av ordföranden.

7 §.

Det åligger riksförsäkringsanstalten att i protokoll anteckna storleken av de belopp, som må placeras mot endast nöjaktig säkerhet eller mot lägre räntesats än vad placeringen normalt kunnat betinga.

8 §.

Konungen äger bestämma att, såframt yrkesskadeförsäkringsfondens tillgångar vid försäkringsteknisk utredning så finnas medgiva med hänsyn till de förpliktelser som åligga fonden, viss mindre del av densamma användes för att bekosta åtgärder, ägnade att i yrkesskadeförsäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller höja arbetsförmågan hos de försäkrade. Dessa medel skola ställas till riksförsäkringsanstaltens förfogande att disponeras i enlighet med de närmare bestämmelser, som Konungen meddelar.

9 §.

Riksförsäkringsanstalten har att i övrigt vid förvaltningen av yrkesskadeförsäkringsfonden ställa sig till efterrättelse i tillämpliga delar den för anstalten gällande instruktionen.

10 §.

Vad i lag eller särskild författning eller eljest är stadgat om riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond skall i stället gälla yrkesskadeförsäkringsfonden.

Detta reglemente träder i kraft den 1 januari 1955, då reglementet den 29 juni 1917 (nr 473) angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond skall upphöra att gälla.

---

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 april
1954.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON,
STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON,
LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om *förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fond för yrkesskadeförsäkringen* samt anför.

Genom proposition nr 60 till innevarande års riksdag har framlagts förslag till lag om yrkesskadeförsäkring, avsedd att fr. o. m. den 1 januari 1955 avlösa bl. a. 1916 års lag om försäkring för olycksfall i arbete. Enligt förslaget skall den obligatoriska yrkesskadeförsäkringen — liksom den nuvarande — äga rum i riksförsäkringsanstalten men får den under vissa villkor i stället ske i ömsesidigt socialförsäkringsbolag. Frivillig försäkring föreslås få tecknas i anstalten eller i sådant bolag. Enligt 41 § fjärde stycket i förslaget skall avgifterna för försäkringar i riksförsäkringsanstalten enligt yrkesskadeförsäkringslagen ingå till en fond, som förvaltas enligt grunder vilka bestämmas av Konungen med riksdagen.

Riksförsäkringsanstalten har den 3 mars 1954 avgivit förslag till reglemente angående förvaltningen av anstaltens yrkesskadeförsäkringsfond. Detta förslag har därefter remissbehandlats i sedvanlig ordning.

Jag anhåller nu att få upptaga denna fråga till närmare behandling.

Gällande bestämmelser.

Enligt 19 § fjärde stycket av 1916 års olycksfallsförsäkringslag skall avgifterna för försäkringar i riksförsäkringsanstalten enligt nämnda lag ingå till en fond, som förvaltas enligt grunder vilka bestämmas av Konung och riksdag. Härutinnan gäller *reglementet den 29 juni 1917 angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond* (nr 473; ändr. 545/1924, 153/1927 och 372/1930). Enligt § 1 i reglementet utgör nämnda fond en sammanläggning av den fond, som bildats på grund av

anstaltens försäkringsverksamhet enligt 1901 års lag angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, och den fond, som omförmåles i 19 § av 1916 års olycksfallsförsäkringslag.

I § 2 mom. 1 uppräknas fondens olika inkomstposter, medan i mom. 2 av samma paragraf fondens olika utgifter specificeras.

Enligt § 3 mom. 1 skall den del av fondens medel, som ej erfordras för bestridande av dess utgifter, redovisas i

1) obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svenska staten;

2) Sveriges allmänna hypoteksbanks eller Konungariket Sveriges stads-
hypotekskassas obligationer;

3) obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd;

4) skuldförbindelser, för vilka fonden äger säkerhet genom inteckning i fast egendom inom femtio procent av senast fastställt taxeringsvärde eller inom sextio procent av sådant värde, som efter särskild värdering fastställs av riksförsäkringsanstalten, dock att med Konungens medgivande såsom sådan säkerhet må godkännas dylik inteckning inom två tredjedelar av senast fastställt taxeringsvärde eller på sätt nyss nämnts särskilt fastställt värde;

5) skuldförbindelser, utfärdade av svenska jordbrukskreditkassan;

6) sådana andra värdehandlingar, vilka Konungen i särskilda fall efter framställning av riksförsäkringsanstalten prövar erbjuda fullgod säkerhet;

7) fordringar hos bank i enlighet med de närmare bestämmelser, som av Konungen meddelas;

8) lån till företag, som äro ägnade att i olycksfallsförsäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller att höja arbetsförmågan hos de försäkrade och som anses erbjuda nöjaktig säkerhet;

9) fastigheter, vilka med Konungens medgivande förvärfvas för användning till förebyggande av förlust eller nedsättning av arbetsförmåga eller till höjande av arbetsförmågan hos de i riksförsäkringsanstalten försäkrade arbetare.

Minst en tiondel av fondmedlen skall enligt § 3 mom. 2 redovisas enligt vad som angives under 1). Högst en fjärdedel får redovisas på sätt under 8) sägs och högst en tjugondel såsom under 9) föreskrivits. Om något år avvikelse skett från nämnda gränser, skall rättelse vidtagas så snart det lämpligen kan ske.

Utän hinder av de nu återgivna bestämmelserna får enligt § 3 mom. 3 till skyddande av fordran å offentlig auktion eller fondbörs inköpas egendom, som är utnått eller pantsatt för fordringen. Sådän egendom skall så snart det lämpligen kan ske åter avyttras.

Förvaltningen av fonden handhas enligt § 4 av riksförsäkringsanstalten. Vid behandlingen av placeringsfrågor skall deltaga anstaltens chef som ordförande samt två av Kungl. Maj:t därtill förordnade byråchefer i anstalten och två av Kungl. Maj:t för tre år i sänder förordnade, på det finansiella området erfarna personer.

Vid behandlingen av placeringsfrågor skall enligt § 5 minst fyra av de nyssnämnda personerna vara närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. För beslut om placering på sätt stadgas i § 3 mom. 1 8) erfordras dock att minst fyra är ense.

Enligt § 6 skall riksförsäkringsanstalten i protokoll anteckna storleken av de belopp, som placeras mot endast nöjaktig säkerhet eller mot lägre räntesats än vad placeringen normalt kunnat betinga.

Kungl. Maj:t äger enligt § 7 under vissa villkor bestämma, att viss mindre del av fonden får användas för att bestrida kostnader för åtgärder, ägnade att i olycksfallsförsäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller höja arbetsförmågan hos de försäkrade.

I § 8 stadgas att riksförsäkringsanstalten har att i övrigt vid förvaltningen av fonden ställa sig till efterrättelse i tillämpliga delar den för anstalten gällande instruktionen.

Den i 19 § olycksfallsförsäkringslagen omförmälda fonden uppgår — enligt vad riksförsäkringsanstalten upplyst — för närvarande till ca 300 milj. kr. Förutom denna fond förvaltar riksförsäkringsanstalten även följande fonder, nämligen *dels* den på grund av kungörelsen den 2 oktober 1908 (nr 100 s. 2) och förordningen den 11 juni 1918 (nr 375) angående en särskild för fiskare avsedd försäkring mot skada till följd av olycksfall bildade fonden (ca 2,5 milj. kr.), *dels* fonden för livräntor, inköpta jämlikt lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap och föräldrabalken (ca 1,1 milj. kr.), *dels* den fond, som bildats jämlikt kungörelsen den 30 juni 1920 (nr 509) angående särskilda villkor och bestämmelser för livförsäkring å personer, som erhålla lån ur statens egnahemslånefond (ca 450 000 kr.), *dels ock* den fond, som bildats av medel inbetalade till riksförsäkringsanstalten för köp av livräntor enligt lagen den 10 maj 1929 om trafikförsäkring å motorfordon (ca 2,6 milj. kr.).

Genom beslut den 8 november 1918, den 19 november 1920, den 31 december 1921 och den 19 december 1930 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att bestämmelserna i reglementet angående förvaltningen av olycksfallsförsäkringsfonden i tillämpliga delar skall — med vissa undantag — lända till efterrättelse i fråga om övriga nu ifrågavarande fonder.

I detta sammanhang bör nämnas att i fråga om förvaltningen av socialförsäkringsbolagens olycksfallsförsäkringsfond numera gäller bestämmelserna i *lagen den 17 juni 1948 om försäkringsrörelse*. I denna lag har 274 § följande lydelse.

Vid envar tidpunkt skall ett belopp motsvarande försäkringsfonden för livförsäkringar vara redovisat i följande slag av värdehandlingar:

1. obligationer eller andra skuldförbindelser, som utfärdats eller garanterats av staten;

2. obligationer utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska

skeppshypotekskassan eller Inteckningsbanken aktiebolag eller av hypoteksaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bank- och fondinspektionen;

3. av riksbanken, svenskt bankaktiebolag, postsparbanken, svensk sparbank, Svenska jordbrukskreditkassan eller centralkassa för jordbrukskredit utfärdade fordringsbevis, med undantag av sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som medföra rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis);

4. obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd;

5. av svenskt industriföretag utfärdade obligationer, vilka offentligen utbjudits av svenskt bankaktiebolag;

6. skuldförbindelser, för vilka bolaget äger säkerhet genom inteckning i fast egendom inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, ävensom skuldförbindelser med säkerhet av inteckning i tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde och med den ytterligare begränsning med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller andra omständigheter som försäkringsinspektionen föreskriver; dock att i varje fall åbyggnad skall, för att inteckning i fastigheten eller tomträtten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäkringsbolag som avses i denna lag eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket;

7. inhemska eller utländska värdehandlingar, som till sin art och till den säkerhet de erbjuda kunna anses jämförliga med några av de under 1—6 nämnda; dock att värdehandlingar, vilka enligt sin lydelse skola infrias i främmande valuta, må användas för redovisning allenast i den mån de motsvara försäkringsfonden för egen räkning för försäkringar i samma valuta;

eller ock i följande tillgångar av annan art:

8. lån mot säkerhet i bolagets försäkringsbrev inom återköpsvärdet;

9. värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet på grund av i återförsäkring övertagna livförsäkringar, dock att värdet av utländsk försäkringsanstalts ansvarighet ej må i vidsträcktare mån användas till redovisning av försäkringsfonden än försäkringsinspektionen med hänsyn till försäkringstagarnas säkerhet finner kunna medgivas.

Utän hinder av vad i första stycket är stadgat må ett belopp, motsvarande högst en tiondel av försäkringsfonden för egen räkning för försäkringar i svensk valuta, redovisas i andra värdehandlingar än i första stycket 1—7 avses, dock icke i aktier.

Med försäkringsfond för egen räkning förstås den del av fonden, som icke motsvarar värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet.

Riksförsäkringsanstaltens förslag.

Riksförsäkringsanstalten framhåller inledningsvis att genom de försäkringsavgifter, som skall erläggas till anstalten enligt bestämmelserna i yrkesskadeförsäkringslagen, en ny fond kommer att bildas. Denna fond borde liksom olycksfallsförsäkringsfonden förvaltas av anstalten. Enligt riksförsäkringsanstaltens mening borde den nuvarande olycksfallsförsäkringsfon-

den fr. o. m. den 1 januari 1955 sammanslås med den nya fonden till en gemensam fond, kallad yrkesskadeförsäkringsfonden. Därvid skulle sistnämnda fond ha att ansvara även för de förpliktelser, som åvilade den förra fonden. Såvitt anstalten kunde finna, föreläge nämligen ej några bärande skäl att bibehålla olycksfallsförsäkringsfonden som en särskild fond efter ikraftträdandet av yrkesskadeförsäkringslagen. På hemställan av anstalten hade vid 1924 års riksdag beslutats att den på grund av anstaltens försäkringsverksamhet enligt 1901 års olycksfallsersättningslag bildade fonden fr. o. m. den 1 januari 1925 skulle sammanläggas med olycksfallsförsäkringsfonden. I sin ifrågasvarande hemställan hade anstalten anfört bl. a.

Riksförsäkringsanstaltens verksamhet på grund av 1901 års olycksfallsersättningslag fortgår alltjämt i viss omfattning. Den väsentligaste ännu kvarstående uppgiften, tillhörande denna verksamhet, är utbetalning av tidigare beviljade livräntor till ca 6 000 livräntetagare. Fortfarande förekommer dock då och då beviljande av nya livräntor. Då denna sistnämnda uppgift inom en jämförelsevis nära framtid kommer att helt upphöra, synes man hava anledning att i bokföringsavseende sammanslå denna fond med olycksfallsförsäkringsfonden. Det finnes knappast någon anledning att vidare hålla dem åtskilda. Riksförsäkringsanstaltens nuvarande olycksfallsförsäkringsverksamhet är ju en direkt fortsättning av försäkringsverksamheten enligt 1901 års lag, ehuru i större omfattning. Fonden enligt den förra lagen är ju, liksom den nya olycksfallsförsäkringsfonden, bildad genom arbetsgivares försäkringsavgifter; och till en del äro arbetsgivarna desamma i avseende å båda fonderna. — — — Genom sammanslagning av de båda fonderna skulle förenkling i arbetet med bokföringen vinnas.

Det sålunda anförda ägde enligt riksförsäkringsanstalten i stort sett motsvarande giltighet som skäl för sammanförande av olycksfallsförsäkringsfonden med den fond, som komme att bildas enligt den föreslagna yrkesskadeförsäkringslagen.

Bestämmelse om sammanslagning till en fond har riksförsäkringsanstalten upptagit i § 1 av det av anstalten framlagda förslaget till reglemente angående förvaltningen av yrkesskadeförsäkringsfonden. Förslaget torde såsom bilaga få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende.

I fråga om § 2, som motsvarar § 2 mom. 1 i det nuvarande reglementet, har anstalten anfört i huvudsak följande.

I reglementet särskiljes å ena sidan försäkringsavgifter, som inbetalas direkt till anstalten, och å andra sidan ersättning av statsmedel jämlikt 19 § olycksfallsförsäkringslagen för avgifter, som ej på föreskrivet sätt blivit erlagda. I 19 § nämnda lag stadgades bl. a. att avgifter, som icke på föreskrivet sätt blivit erlagda, skulle förskjutas av statsverket och indrivvas i den ordning, som för indrivning av resterande kronoutskylder vore stadgat. I stället för detta stadgande gäller numera förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten. Enligt nämnda förordning äger riksförsäkringsanstalten i vissa fall av vederbörlig inkomsttitel å riksstaten tillgodogöra sig beloppet av avgifter för försäkringar i anstalten. Även belopp, som anstal-

ten i dylik ordning utbekommer av statsmedel, är givetvis att anse som försäkringsavgifter. Med anledning härav torde det icke vara erforderligt att bibehålla distinktionen mellan försäkringsavgifter, som inbetalas direkt till anstalten, och sådana belopp, som förskjutits av statsmedel.

Då försäkringsavgifter, som påförts enligt 1916 års lag, kommer att inflyta även efter 1955 års ingång, torde stadgandet i fondreglementet om dylika försäkringsavgifter tills vidare bibehållas i det nya reglementet. Det samma gäller stadgandena om regressinkomster enligt 12 § olycksfallsförsäkringslagen och om bötesmedel enligt 34 § samma lag. Kapitalbelopp vid inköp av livräntor enligt 10 § 1901 års lag kan alltså inflyta, varför även stadgandet härom överförts till det föreslagna reglementet. Vidare må framhållas, att riksförsäkringsanstalten jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndiganden övertagit bl. a. ett antal ömsesidiga försäkringsbolag åvilande ersättningskyldighet i anledning av olycksfall eller sjukdom. 37 § olycksfallsförsäkringslagen har upphört att gälla fr. o. m. den 1 januari 1929.

Förslagets § 3 motsvarar § 2 mom. 2 i det nuvarande reglementet med vissa kompletteringar, som föranletts dels av att anstalten jämväl utbetalar ersättning enligt lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkes-sjukdomar, dels ock av att anstalten såsom nyss anförts i vissa fall övertagit annan åvilande ersättning i anledning av olycksfall eller sjukdom.

I fråga om placeringen av fondmedlen har riksförsäkringsanstalten i § 4 av sitt förslag intagit de i § 3 av nuvarande reglemente befintliga bestämmelserna med den jämkningen, att i mom. 1 2) medtagits jämväl obligationer utfärdade av Svenska bostadskreditkassan och Svenska skeppshypotekskassan.

Förslagets § 5 motsvarar det nuvarande reglementets § 4 med bl. a. den ändringen, att en av riksförsäkringsanstaltens byråchefer föreslagits ersatt av innehavaren av den befattning såsom överdirektör i anstalten, som — på sätt framgår av den tidigare denna dag anmälda propositionen angående det administrativa handhavandet av sjuk- och yrkesskadeförsäkringarna m. m. — av riksförsäkringsanstalten ansetts böra inrättas.

§§ 6—9 i reglementsförslaget överensstämmer i sak med §§ 5—8 i nuvarande reglemente. I § 10 har intagits en hänvisningsbestämmelse i fråga om den nuvarande fonden.

Remissyttrandena.

Över riksförsäkringsanstaltens förslag har efter remiss yttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket och försäkringsinspektionen.

Statskontoret ifrågasätter, huruvida inte § 4 mom. 1 4) borde så avfattas, att anstalten finge placera medel mot säkerhet av inteckning i fast egendom inom 60 % av senast fastställda taxeringsvärde eller inom $\frac{2}{3}$ av det värde, som efter särskild värdering fastställdes av anstalten. En sådan formulering skulle närmare ansluta sig till den som gällde för försäkrings-

bolag enligt 274 § lagen om försäkringsrörelse. Eventuellt borde även övervägas att öppna möjlighet för placering mot hypotek av in-teckningar i tomträtt.

Riksräkenskapsverket erinrar om att förekommande återbetalningar av olycksfallsförsäkringsavgifter numera inte såsom tidigare genomgående verkställas av riksförsäkringsanstalten. Efter ikraftträdandet av 1953 års uppbördsförordning skedde återbetalning av olycksfallsförsäkringsavgifter för s. k. mindre arbetsgivare av länsstyrelserna. Samma ordning torde vara avsedd att tillämpas beträffande återbetalning av yrkesskadeförsäkringsavgifter. När avgiftsbelopp återbetalades av länsstyrelse, skedde själva utbetalningen från inkomsttiteln för skatt å inkomst och förmögenhet m. m., men riksförsäkringsanstalten, som tidigare överfört avgiftsbeloppet från inkomsttiteln till fonden, skulle återföra ett mot återbetalningen svarande belopp från fonden till inkomsttiteln. Även sådana återföringar borde medtagas i uppräknigen i reglementet av fondens utgifter.

Försäkringsinspektionen förklarar sig inte finna anledning till erinran mot riksförsäkringsanstaltens förslag att såsom fondgilla värdehandlingar enligt § 4 mom. 1 2) upptaga även obligationer utfärdade av Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan. Inspektionen ifrågasätter emellertid, om det inte vore lämpligt att i högre grad än som av anstalten föreslagits anpassa placeringsbestämmelserna för yrkesskadeförsäkringsfonden efter stadgandena i lagen om försäkringsrörelse rörande redovisning av livförsäkringsfond. Här om anföres.

Ur säkerhetssynpunkt finnes ingen anledning att uppställa strängare krav för riksförsäkringsanstaltens fondplaceringar än för de ömsesidiga arbetsgivarebolagen, å vilka lagen om försäkringsrörelse äger tillämpning. Icke heller några andra skäl synes inspektionen tala för snäva bestämmelser rörande anstaltens placeringsrätt. Försäkringsinspektionen anser det vara naturligast, att riksförsäkringsanstalten icke får mindre frihet i placeringsfrågor än vad försäkringsbolagen har jämlikt 274 § lagen om försäkringsrörelse. Placering synes dessutom, i överensstämmelse med vad som nu gäller, böra få ske i fastigheter, vilka med Kungl. Maj:ts medgivande förvärvas för sådant ändamål som angives i reglementsförslaget § 4 mom. 1 under 9). Därest av allmänna kapitalmarknadsskäl statsmakterna önskar länka placeringarna åt vissa håll, kommer givetvis ett ämbetsverk i icke mindre grad än de privata försäkringsbolagen att följa givna rekommendationer i ämnet.

Därest det icke anses lämpligt att gå så långt som försäkringsinspektionen ovan förordat, synes i allt fall den snäva bestämmelsen i § 4 mom. 1 under 4) i fråga om fastighetsinteckningar böra ersättas med ett stadgande, som ger riksförsäkringsanstalten befogenhet att utan hänvändelse till Kungl. Maj:t generellt verkställa placeringar i dylika in-teckningar inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde. Vad angår § 4 mom. 1 under 7) synes det icke erforderligt med några reglerande bestämmelser av Kungl. Maj:t rörande anstaltens rätt att placera fondmedel i fordringar hos bank. Nämnas må i detta sammanhang, att bestämmelsen i § 4 mom. 1 under 8) ur redaktionell synpunkt synes mindre lyckligt avfattad. Såvitt

försäkringsinspektionen kunnat utläsa ur förarbetena till stadgandet ifråga bör med »företag» närmast förstås åtgärder och icke rörelse eller dylikt (jfr reglementet angående förvaltningen av folkpensioneringsfonden m. m., SFS 638/36). Därest denna tolkning är riktig, synes orden »till företag» böra utbytas mot »för åtgärder» och satsen »och som kan anses erbjuda nöjaktig säkerhet» ersättas av orden »under förutsättning att nöjaktig säkerhet ställes för lånen».

Försäkringsinspektionen ifrågasätter vidare, om det vore nödvändigt att ha en regel (§ 6) om särskilt kvalificerad majoritet för de undantagsfall, då beslut om placering av fondens medel på sätt avsåges i § 4 mom. 1 8) sägs vore aktuellt. Därest placeringsreglerna i enlighet med inspektionens förslag utformades i huvudsaklig överensstämmelse med bestämmelserna i 274 § lagen om försäkringsrörelse, föreläge inte anledning att kräva särskild majoritet för den fria placering, som kunde medges med andra stycket i nyssnämnda lagrum som förebild.

Departementschefen.

Enligt 19 § av 1916 års olycksfallsförsäkringslag skall avgifterna för försäkringar i riksförsäkringsanstalten enligt nämnda lag ingå till en fond, som förvaltas enligt grunder, som bestämmes av Konung och riksdag. I detta hänseende gäller nu ett den 29 juni 1917 utfärdat reglemente angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond. Vid 1924 års riksdag beslöts att i denna fond skulle uppgå den fond, som bildats på grund av anstaltens försäkringsverksamhet enligt 1901 års olycksfallsersättningslag.

I propositionen nr 60 till innevarande års riksdag har föreslagits att 1916 års olycksfallsförsäkringslag den 1 januari 1955 skall avlösas av en lag om yrkesskadeförsäkring. Den föreslagna nya lagen innehåller i 41 § ett stadgande av motsvarande innehåll som det nyssnämnda i 19 § olycksfallsförsäkringslagen.

Riksförsäkringsanstalten har numera framlagt förslag till reglemente angående förvaltningen av anstaltens yrkesskadeförsäkringsfond. Enligt förslaget skall anstalten handha förvaltningen av denna fond, som föreslås bildad genom sammanslagning av den nuvarande olycksfallsförsäkringsfonden med den i 41 § yrkesskadeförsäkringslagen avsedda fonden. Den nya fonden skall ha att ansvara även för de förpliktelser, som åvilar den nuvarande fonden. Jag har intet att erinra mot anstaltens förslag i detta hänseende.

Det av riksförsäkringsanstalten utarbetade förslaget till nytt fondreglemente bygger i allt väsentligt på det nu gällande reglementet, vars bestämmelser överförts till förslaget med i huvudsak endast kompletterande hänvisningar till olika stadganden i den föreslagna yrkesskadeförsäkrings-

lagen. I ett avseende har emellertid bestämmelserna om placeringen av fondmedlen jämkats i anslutning till vad som gäller enligt 274 § lagen om försäkringsrörelse.

Vid remissbehandlingen av riksförsäkringsanstaltens förslag har försäkringsinspektionen ifrågasatt, om det inte vore lämpligt att i högre grad än som föreslagits av anstalten anpassa placeringsbestämmelserna för yrkesskadeförsäkringsfonden efter stadgandena rörande redovisningen av livförsäkringsfond i lagen om försäkringsrörelse. Enligt inspektionens mening synes det naturligt, att anstalten ej får mindre frihet i placeringsfrågor än vad de ömsesidiga socialförsäkringsbolagen ha.

Jag är av samma mening som försäkringsinspektionen och anser alltså, att en anknytning av placeringsbestämmelserna för riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond till föreskrifterna i 274 § lagen om försäkringsrörelse bör ske. Sedan riksförsäkringsanstalten under hand beretts tillfälle att taga del av försäkringsinspektionens yttrande, har även anstalten anslutit sig till denna uppfattning.

I enlighet med vad sålunda förekommit har inom socialdepartementet utarbetats ett förslag till reglemente angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond. I fråga om departementsförslaget torde endast följande behöva framhållas.

Såsom redan anförts skall yrkesskadeförsäkringsfonden utgöra en sammanslagning av anstaltens nuvarande olycksfallsförsäkringsfond med den i 41 § av förslaget till lag om yrkesskadeförsäkring avsedda fonden. Bestämmelse härom har upptagits under 1 §.

I den föreslagna 2 § uppräknas fondens inkomstposter. I förtydligande syfte har första punkten av departementsförslaget något jämkats i förhållande till vad riksförsäkringsanstalten föreslagit.

Fondens utgifter specificeras i 3 §, som motsvarar § 2 mom. 2 i nuvarande reglemente och § 3 i anstaltens förslag. I gällande reglemente har upptagits bl. a. återbetalningar enligt 11 § olycksfallsförsäkringslagen till arbetsgivare för utgivet understöd. Anstalten har i sitt förslag kompletterat denna punkt med en hänvisning till motsvarande stadgande i lagen om yrkesskadeförsäkring, nämligen 25 §. Emellertid infördes år 1948 i 11 § olycksfallsförsäkringslagen såsom 2 mom. en bestämmelse om utbetalning till erkänd sjukkasse, som förskotterat ersättning. En motsvarande bestämmelse för de allmänna sjukkassorna har upptagits i 26 § första stycket förslaget till yrkesskadeförsäkringslag. I andra stycket av sistnämnda paragraf har också intagits en bestämmelse om utbetalning till pensionsstyrelsen i vissa fall då inkomstprövad folkpensionsförmån utgivits. Om bland fondens utgiftsposter särskilt skall anges återbetalning till arbetsgivare som förskotterat ersättning, bör givetvis även ifrågavarande utbetalningar till sjukkasse eller pensionsstyrelsen nämnas. Emellertid torde samtliga hit hörande fall kunna anses omfattade av den såsom första punkt i anstal-

tens förslag angivna posten ersättningar och andra kostnader i anledning av inträffade skadefall. Med anledning härav har i departementsförslaget ej medtagits den av anstalten föreslagna återbetalningsbestämmelsen.

Såsom en utgiftspost har i riksförsäkringsanstaltens förslag upptagits återbetalningar enligt 19 § olycksfallsförsäkringslagen och enligt 41 § yrkesskadeförsäkringslagen av vad för mycket blivit erlagt av försäkringsavgifter ävensom dylika återbetalningar till följd av reglering av försäkringsavgifter. Enligt statsmakternas ståndpunktstagande vid 1953 års uppboordsreform skall återbetalning av avgifter för s. k. mindre arbetsgivare i fortsättningen ske av länsstyrelserna. Riksförsäkringsanstalten skall därvid återföra ett mot återbetalningen svarande belopp från fonden till rikstatens inkomsttitel för skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Såsom riksräkenskapsverket påpekat bör dessa återföringar ingå i uppräknningen av utgiftsposterna. Tredje punkten av 3 § i departementsförslaget har utformats i anslutning till vad nu anförts.

I 4 §, som motsvarar § 3 i 1917 års reglemente och § 4 i riksförsäkringsanstaltens förslag, har intagits bestämmelser angående de värdehandlingar m. m. vari fondens medel skall redovisas. Punkterna 1)—5) i departementsförslaget överensstämmer helt med punkterna 1)—5) i 274 § första stycket lagen om försäkringsrörelse. Punkten 6) i departementsförslaget motsvarar punkt 6) i nämnda paragraf.

I enlighet med riksförsäkringsanstaltens under hand uttryckta önskemål har, i stället för de delvis friare och delvis med tanke på speciella förhållanden för livförsäkringsbolag givna föreskrifterna i 274 § första stycket 7)—9) samt andra och tredje styckena lagen om försäkringsrörelse, under punkterna 7)—9) i första stycket samt i andra och tredje styckena upptagits stadganden, som i sak överensstämmer med vad som nu upptages under punkterna 6), 8) och 9) av mom. 1 samt i mom. 2 och 3. Punkt 8) har omformulerats i anslutning till vad försäkringsinspektionen förordat.

5 §, som motsvarar § 4 i gällande reglemente och § 5 i anstaltens förslag, innehåller bestämmelser om handhavandet av fondförvaltningen och om vilka personer som skall delta i placeringsbeslut. Såsom framgår av vad jag förut denna dag anförde i samband med propositionen angående det administrativa handhavandet av sjuk- och yrkesskadeförsäkringarna m. m. har jag icke biträtt väckt förslag om inrättande av en överdirektörsbefattning vid riksförsäkringsanstalten. Med anledning härav har i 5 § av departementsförslaget bibehållits nuvarande bestämmelser om anstaltens representanter vid behandlingen av placeringsfrågor.

I 6 § har inlagits bestämmelser om beslutförhet m. m., överensstämmande med dem i § 5 första stycket av gällande reglemente och § 6 första stycket i anstaltens förslag. Bestämmelsen i sistnämnda båda paragrafers andra stycke — enligt vilken för placering av fondens medel i lån till företag, som är ägnade att i yrkesskadeförsäkringens intresse förebygga

förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, fordras enighet av minst fyra ledamöter — har emellertid ansetts böra slopas.

7—9 §§ i departementsförslaget överensstämmer i sak med de nuvarande §§ 6—8 och av anstalten föreslagna §§ 7—9. 10 § innehåller en hänvisningsbestämmelse med hänsyn särskilt till en del andra fonder som riksförsäkringsanstalten förvaltar med tillämpning av 1917 års fondreglemente.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga förevarande inom socialdepartementet upprättade förslag till *reglemente angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond*.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Olof Särnmark.

Bilaga.

Riksförsäkringsanstaltens förslag

till

Kungl. Maj:ts reglemente

angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens yrkes-
skadeförsäkringsfond.

§ 1.

Riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond skall utgöra en sammanslagning av olycksfallsförsäkringsfonden med den i 41 § lagen om yrkesskadeförsäkring omförmälda fonden.

§ 2.

Fondens inkomster utgöras av försäkringsavgifter enligt 15 och 35 §§ lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete samt 38 och 48 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring;

återbetalda belopp enligt 12 § andra stycket lagen om försäkring för olycksfall i arbete och 51 § andra stycket lagen om yrkesskadeförsäkring; bötesmedel enligt 34 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

kapitalbelopp, som inflyta vid inköp i riksförsäkringsanstalten av livräntor enligt 10 § lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete eller på grund av anstaltens övertagande av annan åvilande ersättningsskyldighet i anledning av olycksfall eller sjukdom jämlikt 35 § olycksfallsförsäkringslagen och 54 eller 55 § yrkesskadeförsäkringslagen; samt

räntor och annan avkastning.

§ 3.

Fondens utgifter utgöras av ersättningar och andra kostnader, som i anledning av inträffade skadefall enligt förenämnda lagar och enligt lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar skola utbetalas av riksförsäkringsanstalten; ersättningar på grund av övertaganden jämlikt 35 § olycksfallsförsäkringslagen samt 54 och 55 §§ yrkesskadeförsäkringslagen av annan åvilande ersättningsskyldighet;

återbetalningar jämlikt 11 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete och 25 § lagen om yrkesskadeförsäkring till arbetsgivare för utgivet understöd;

återbetalningar enligt 19 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete och enligt 41 § lagen om yrkesskadeförsäkring av vad för mycket blivit erlagt av försäkringsavgifter ävensom dylika återbetalningar till följd av reglering av försäkringsavgifter;

utbetalning av belopp, som jämlikt § 8 här nedan användas för där angivet ändamål; samt

kostnaden för fondens förvaltning enligt vad därom särskilt föreskrives.

§ 4.

Mom. 1. Den del av fondens medel, som ej erfordras för bestridande av dess utgifter, skall redovisas i

1) obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svenska staten;

2) obligationer, utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan;

3) obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd;

4) skuldförbindelser, för vilka fonden äger säkerhet genom inteckning i fast egendom inom femtio procent av senast fastställt taxeringsvärde eller inom sextio procent av sådant värde, som efter särskild värdering fastställs av riksförsäkringsanstalten, dock att med Konungens medgivande såsom sådan säkerhet må godkännas dylik inteckning inom två tredjedelar av senast fastställt taxeringsvärde eller på sätt nyss nämnts särskilt fastställt värde;

5) skuldförbindelser, utfärdade av Svenska jordbrukskreditkassan;

6) sådana andra värdehandlingar, vilka Konungen i särskilda fall efter framställning av riksförsäkringsanstalten prövar erbjuda fullgod säkerhet;

7) fordringar hos bank i enlighet med de närmare bestämmelser, som av Konungen meddelas;

8) lån till företag, som äro ägnade att i yrkesskadeförsäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller att höja arbetsförmågan hos de försäkrade och som anses erbjuda nöjaktig säkerhet;

9) fastigheter, vilka med Konungens medgivande förvärfvas för användning till förebyggande av förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller till höjande av arbetsförmågan hos de i riksförsäkringsanstalten försäkrade arbetstagare.

Mom. 2. Av de i mom. 1 nämnda medel skall minst en tiondel redovisas på sätt där under 1) omförmäles, och må högst en fjärdedel redovisas på sätt under 8) anges samt högst en tjugondel såsom under 9) sägs.

Skulle något år avvikelse från ovan angivna gränser för medlens placering hava ägt rum, skall rättelse vidtagas, så snart lämpligen kan ske.

Mom. 3. Utan hinder av vad i denna § stadgats må, till skyddande av fordran, å offentlig auktion eller fondbörs inköpas egendom, som är för fordringen utmätt eller pantsatt. Egendom, vilken sålunda till skyddande av fordran inköpes, skall åter avyttras, så snart lämpligen kan ske.

§ 5.

Mom. 1. Förvaltningen av fonden handhaves av riksförsäkringsanstalten.

Mom. 2. I behandlingen inom riksförsäkringsanstalten av frågor om placering av fondens medel enligt § 4 samt om förändring av sådan placering skola deltaga

generaldirektören och chefen för riksförsäkringsanstalten såsom ordförande;

överdirektören i riksförsäkringsanstalten;

chefen för den byrå inom riksförsäkringsanstalten, som har att handlägga ärenden angående fonden; samt

två av Konungen för tre år i sänder förordnade, på det finansiella området erfarna personer.

Konungen utser en suppleant för var och en av de särskilt förordnade ledamöterna; och äger anstalten utse erforderligt antal suppleanter för dess egna ledamöter.

§ 6.

Vid behandlingen av frågor om placering av fondens medel enligt § 4 är riksförsäkringsanstalten beslutför, när minst fyra av dem, som skola delta i behandlingen, äro närvarande, och gäller såsom riksförsäkringsanstaltens beslut den mening, om vilken de flesta förena sig, och vid lika röstetal den, som biträdades av ordföranden.

För besluts fattande om placering av fondens medel på sätt i § 4 mom. 1 under 8) omförmäles erfordras att minst fyra av de i beslutet deltagande äro därom ense.

§ 7.

Det åligger riksförsäkringsanstalten att i protokoll anteckna storleken av de belopp, som placeras mot endast nöjaktig säkerhet eller ock mot lägre räntesats än vad placeringen normalt kunnat betinga.

§ 8.

Konungen äger bestämma, att därest fondens tillgångar vid verkställd försäkringsteknisk utredning befinnas sådant medgiva med hänsyn till de förpliktelser, som åligga fonden, viss mindre del av densamma må användas för bestridande av kostnader för åtgärder, ägnade att i yrkesskadeförsäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller höja arbetsförmågan hos de försäkrade, och skola dessa medel ställas till riksförsäkringsanstaltens förfogande att av anstalten för angivna ändamål disponeras i enlighet med de närmare bestämmelser, som av Konungen meddelas.

§ 9.

Riksförsäkringsanstalten har att i övrigt vid förvaltningen av fonden ställa sig till efterrättelse i tillämpliga delar den för anstalten gällande instruktionen.

§ 10.

Vad i lag, särskild författning eller eljest sägs om riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond skall i stället gälla anstaltens yrkesskadeförsäkringsfond.

Detta reglemente träder i kraft den 1 januari 1955, från och med vilken dag reglementet den 29 juni 1917 angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond upphör att gälla.
